Posudek oponenta

Lenka KAŠPAROVÁ. *Lidé a textil. Sonda do života dělníků v textilním průmyslu ve Dvoře Králové nad Labem v letech 1891 až 1938*. Praha, 2015. FHS UK. Vedoucí práce Milada Sekyrková, CSc. 78 s.

Lenka Kašparová si v úvodu vymezila poměrně ambiciózní cíl: *„vytvořit porovnání historického psaného ego dokumentu s dobovým tiskem, literaturou a dalšími psanými prameny. Toto porovnání by mělo přinést odpovědi na otázky, co se můžeme obecně při studiu dokumentů dozvědět a jakou hodnotu mají zjištěné informace. Konkrétně v mnou studovaném dokumentu mě nejvíce zajímalo, jak autor popisuje sociální poměry a také dělnické hnutí a stávky.“* (s. 6). Zmíněným ego dokumentem je zpětně psaná profesní, nikoliv na osobní život zaměřená, autobiografie textilního tiskařského mistra Viléma Böhma (časový odstup od počátku profesní dráhy k době sepsání činí 60 let). Jak vyplývá z kapitoly „Metodologické postupy a východiska“, autorka si je vědoma problémů spojených s kritikou daného typu pramene. Stejně tak si uvědomuje nutnou obezřetnost při volbě vhodných pracovních postupů/metod pro řešení stanovených otázek. Autorkou zvolený postup kvalitativní analýzy zarámované do kontextu sociálních dějin a samotné vymezení sledovaných kategorií je zcela relevantní a v samotném jádru práce (kapitola „Analýza a komparace autobiografie Viléma Böhma“) správně aplikovaný. Určité výhrady mohu vyslovit k teoretické části a historickému úvodu - Lenka Kašparová na několika místech sice dochází k přílišným zjednodušením (např. téma „hodnotových soudů“ na s. 8, náznak klasifikace písemných pramenů na s. 11, který předpokládá „objektivní“ kritéria členění či zjednodušující charakteristika procesu industrializace na s. 25-26), nicméně dané pasáže nepředstavují nosné části práce a autorka se zjevně ani nemohla pouštět do hlubších úvah a širšího výkladu. Na několika místech se dopouští i „faktografických“ nepřesností: např. označení prvního stavovského odboje jako „vojenské spiknutí“ (s. 21) či pominutí např. Dobrovského výhrad k pravosti rukopisů, když tvrdí, že se do roku 1867 o možné falzifikaci rukopisů nemluvilo (s. 22), ani tyto výhrady se však nedotýkají jádra práce.

Z formálního hlediska musím autorce předložit podstatnější výhrady. Za relevantní informační zdroj rozhodně nelze považovat wikipedii, na kterou na několika místech odkazuje. Odkazy v poznámkách pod čarou jsou ve formě průběžných odkazů v textu, což je velmi neobvyklé.

Práci Lenky Kašparové považuji za kvalitní materiálovou studii, která pro autorku může představovat velmi dobrý základ pro další badatelskou činnost. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Mgr. Jan Tuček